

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre 5 frt — kr.
Hat hóra 2 frt 50 kr.
Három hóra 1 frt 25 kr.
Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Éves számok 12 krjával kaphatók
a kiadóhivatalban

BARS.

HIRDETÉSEK.

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 5 fr.
két-szoriért 6 kr, többszoriért 5 fr fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 fr

A nyilttérben:
minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
Vélünk összekötésben levő hirdető-íradék, elő-
fizetünk, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KOZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) juttatandók.

.. Kéziratok vissza nem adatnak ..

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

— vasárnap reggel. —

A hirdetőket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„B A R S”

X-ik évfolyamára.

Lapunk jelen számával fejezi be pályafutásának kilencedik évfolyamát.

Előző számaink tartalma tanuskodik arról, hogy folyton csatlakozó munkatársaink szives támogatásával lapunk a közjó s a társadalmi élet fejlesztésének szolgálatában évről-évre gyarapodó organumot képez.

A közügy érdekében kifejtett eddigi törekvésünk és előző számaink irány a legyen biztosíték a jövőben. Ez alapon ajánljuk lapunkat a nagyközönség további jóindulatába.

Előfizetési feltételek:

Egy évre 5 frt — kr
Félévre 2 frt 50 kr.

Az év végén.

Három nap választ el attól, hogy leszámolván az ó évvel, átlépjük az új év küszöbét.

Nem szándékunk ezuttal a szokásos és elcsépett új évi frázisok szóhalmozásával untatni lapunk szives olvasóit.

Sokkal komolyabb a tárgy, mely az ó év utolsó óráiban kezünkbe adja a tollat. Városunk jövője lebeg szemünk előtt; annak helyes irányu haladása és tovább fejlesztése volt legforróbb óhajításunk a múltban s lesz a jövőben is.

De hogy városunk — tekintetbe véve lakosainak a közegészség, rend, tisztaság és kényelem iránt joggal támasztott igényeit, — a modern haladás megkezdett irányát kövesse s a város, és polgárainak jólétét célzó intézkedéseket megtegye, — szükségesnek hisz-

szük rámutatni azon elodázatlan teendőkre, melyek a jövőben várnak reá.

A munkát megkezdjük, hogy sikere legyen: folytatnunk kell!

Néhány év előtt közgyűlésileg kimondottuk utcaátnak járdákkal leendő ellátását, alig haladtunk azonban egy pár lépésnyire; az ügy azóta pihen. De merjük hinni, hogy nem fog soká pihenni, mert a városi tanácsnak — mint értesülünk — elismerést érdemlő eljárása, mely szerint a járdák elkészítését tavaszra munkálatba veszi, — már a közel jövőben folytatását jelenti azon kezdetnek, mely a város szerény anyagi viszonyai miatt éveken át stagnált.

Ezt halogatni tovább nem is volna tanácsos.

Városunk fokozatos haladása egy a közművelődés, mint a kereskedelem és közgazdaság terén, lépten-nyomon észlelhető, a mit a város szerencsés fekvése mellett élénk kereskedelme és ipara, kiváló közművelődési intézetei, a közlekedés könnyűsége idéz elő, a mikhez legujabban hozzájárult még a kormányzat azon helyes intézkedése, hogy Lévát a pénzügyigazgatóság székhelyévé tette s ezzel a város fejlődésének egy igen erős és előnyös impulzust nyújtott.

Ennyi előny mellett misem természetesebb, mint az, hogy a város lakossága — kivált a művelt osztály — egyre gyarapszik; de ezen gyarapodás arányában szaporodnak a várossal szemben támasztott igényei is.

A szellemi, farsztó munkában elgyötört hivatalnok a szabad természetben való mozgásban keresi az enyhítő üdülést.

De kérjük: Hol találja azt fel Léván?

Az üdülésre kívánt alkalmas hely, vagy tér nálunk teljesen hiányzik; mert a parányi — úgy nevezett — sétakert, mely a város közepén van s egész nyáron át porfellegetben uszik,

üdülő helynek nem nevezhetjük. A városon kívül pedig egy talpalatnyi befasított terület sincs, hol a felnőttek és gyermekek friss levegőt kereshetnének és találhatnának s ezért a poros vagy sáros utcákra, kietlen mezei és országutakra vagyunk utalva, melyeken a kioldott és elkorhadott fák pótlásával senki nem törődik.

Hogy mi volna a teendő e tekintetben? Azt a jó és szép iránt fogékonysággal bíró könnyen kitalálja.

Alakítsunk egy nagyobb szabású sétakertet; olyat, a mely minden támasztott igényt kielégít. Erre pedig legalkalmasabb helynek véljük a Percze-esatorna jobb partján levő, a zugó és fürdő melletti, több holdnyi területet, mely, ha magában nem volna elégséges, a szomszédos rétekből egy-két holddal bővítették ki. E helynél szebbet, jobbat és kényelmesebbet nem találunk városunk területén. Ezen terület a mellett, hogy közel van a városhoz, még azon nagy előnnyel is bír, hogy majdnem minden oldalról vízzel s több oldalról kertekkel van körülvéve; levegője tiszta és egészséges.

A terület az uradalom tulajdona; de amennyire ismerjük az uradalom fenkölt lelkü intézőjének a város érdekei és haladása iránt minden alkalommal tanúsított magasztos érzületét: — meg vagyunk győződve, hogy ez alkalommal sem vonja meg tőlünk nemes jóakarátát, hathatós támogatását.

És hogyan állunk a város kivilágításával? E téren is sok még a tennivalónk.

Tagadhatlan, hogy néhány év óta szaporodnak az utcái lámpák; de azok száma oly elenyésző csekély, hogy egyes utcákra alig jut belőlük kettő, három s így nem csoda, ha egy sötét, novemberi éjszakán, a kevés és gyakran mécsként pislogó petróleum-lámpa mellett szuroksötétség uralkodik némely utcában.

nem illik; de annyi is bizonyos, hogy éppen nem lenne bolondság annak a szőlőnek a fajtájába kapni; legalább egy pár ojtóvessző is jó lenne, mit én olyannak képzelek magam előtt, mint egy negyedszázados tölgyderék, — igaz ugyan, hogy bajos lenne azt beojtani.

Mondom, nem kételkedem a szentírás állításában, de mindig szegyet üt a fejemben az, hogy minő puttonba rakhatták az olyan nagy fűtőket szüretkor és minő óriás emberek járhattak oda a szüreti idényre puttonosnak. Önkénytelenül felmerül előttem azon kérdés, hogy ha mai napság is volnának oly roppant nagy tőkék, vajjon bántaná-e azt a filloxera? Ha igen, én azt hiszem, hogy annak filloxeráját nem antifiloxerinnel és szénkénnel irtanák, hanem legalább is furkósbottal és puskával, mert olyan mostani fele apró féreg mit merne kezdeni olyan nagy tőkével?

Az ó-testamentumban ettől fogva nagyon sokszor találkozunk a szőlővel és borral, mely bizonyítja, hogy a zsidók nem idegenkedtek, sőt nagy előszeretettel viseltettek a szőlő és nedve iránt. — De az új testamentumban is nagyon gyakran előfordul a bor. Jézus a kánaai menyegzőn a vizet is borra változtatta: könnyű volt ez még akkor, mikor nem volt fináncz és regále, ma persze ez nem igen menne. De azért a korcsmárosok még manapság is próbálgatják.

De nemcsak a zsidó, hanem a legtöbb nép mithikus történetében nagy szerepe

A kivilágítás ügyét, — mely egy városra nézve nem lehet jelentéktelen, de sőt egyike a legfontosabbaknak, — akként hiszszük célszerűen megoldhatni, — mint az már egy időben szóban is volt, — hogy a város a vízi erő alapján, az uradalommal egyetértőleg, esetleg a hengermalomban alkalmazott nagyobb villany-világítási telep alkalmazása által az utcái világítást is eszközöztetné.

Van még néhány szavunk a város szépészeti bizottságához is.

Városunk utcáinak tömkelegében nemesak a vidéki, hanem sokszor a helybeli ember sem igen tud eligazodni s csak hosszas járás-kelés után leli meg a keresett utcát, mert az utcákat jelző táblák nálunk még eddig ismeretlenek. Ezen hiányhoz hozzájárul még azon baj is, hogy némely utcát a lakosság kénye-kedve szerint keresztelvé el, többnek két, sőt talán három neve is van, a miből igen gyakran támadnak bosszantó félreértések és zavarok.

Állapítsuk meg az utcák neveit már hivatalosan is s a mely utcának még esetleg nincs neve — a mi az újabb építkezések folytán nagyon is lehetséges — adjunk neki nevet s minden uteza sarkára tegyük fel az utca nevének mutató-s a házakra a számot jelző vastáblákat.

Ezekben kívántuk egyelőre röviden felsorolni azon teendőket, melyek városunk ügyeinek intéző köreire várnak a beköszöntendő új évben. Oly ügyek ezek, melyek alig tűrnek halasztást, ha azt akarjuk, hogy az adózó s áldozatkész polgárságnak régen hangoztatott kívánalmi teljesüljenek és városunk azon nivóra emeltessék, melyen szép hivatásánál fogva állania kell!

Azon biztos reménytől táplálva, hogy a fentebbi sorokban vázolt ügyek

van a bornak. Így pl. a görögök még az Olimp isteneinek is az ő nagy lakomáik alkalmával Ganimedessel nektárt szolgáltattak fel, — mit a borok királyának képzelnek. — A bort külön istennel tisztelik meg Bacchus képében, kit egy csapra ütött hordón ülve és szőlőlevéllel megkoszoruzva, egy sereg berugott, vígan kurjongató kísérettel jellepeznek.

Hogy a görögök csakugyan értettek is a borkezeléshez, az több író irataiból, mint Homér, Herodot stb. kitünik. Pl. Homér Odisszejében leírja, hogy Odisszejusz a a trójai háborúba finom óbort vizz magával kecsketömlőben s ez menti meg életét neki és társainak a Ciklopsok szigetén. Ugyanis a bolyongás közben kiverte a szél hajójukat a veszedelmes óriások szigetére, hol egy ciklops mindnyájukat összefogdosta. Társainak kövérébb tagjait mar megette a vad ciklops, mikor eszébe jutott Odisszejusznak, hogy ő bizony a lakomához kedveskedni fog egy kis jó borral is. Csakugyan nagyon izlett a bor a Ciklopsnak, elannyira, hogy az egész borkészletét elfogyasztotta Odisszejusznak. S midőn mind megitta, annyira berugott tőle, hogy holt-elevenen feküdt barlangja odujában. Felhasználta a kedvező alkalmat Odisszejusz és egy meghegyezett végű gerendát megtüzesített s társaival megragadva, úgy kiszurták a Ciklopsnak azt az egy szemét, mintha soha sem is lett volna.

Hogy Tróját a görögök bevehették, annak is a bor volt az oka; — mert ha a

TÁRCZA.

Karácsonyest.

Nagy ünnepe van ma földnek, égnek,
Vidáman harsogtat ma a dal,
A follegek diésfényben égnek:
Ma született meg a diadal.
Buzgó ajkunkon zenghet a szoltár,
Szállhat rebegve hő ima,
Ragyoghat fénybe most az oltár,
Ah, mert ez az est ünnepe ma.

Légy áldva Isten, üdvök alkotója,
Légy áldva Isten áltaink,
Szegények, árvák ápolója,
Téged diésér örökre dalunk.
Keletfelől ragyog a béke,
Hajnal pirosítja a bérceket,
S a halálnak mindörökre vége...
Hatalmas Isten hála neked!

Legyen e nap örömlöknek a napja,
Örvendjen együtt dus, szegény,
A ki az áldást osztogatja,
Imával csüngjenek nevén.
Legyen mindegyik házba hajnal,
Szeretet, remény övezze át,
Aki küzdött viharba' bajjal,
Pihenje ki boldogan magát.

Legyen a ház örök szeretetnek
Szentelt békés, szelid pihenő,
Mint a munkás kezek óva fednek...
Megrakva álljon a fenyő.
Találja meg mindenki rajta
Elégedetten, boldogan,
A mit szíve leginkább óhajta:
Ma a szent áldások ünnepe van.

Légy üdvözölve boldog este,
Istennel szentelt éjszaka,
Melyet örök fényűre festé
Az ég legtisztább csillaga.

Légy üdvözölve isteni gyermek,
Halált verő örök diadal,
Kit a föld s ég együtt ünnepelnek,
Legyen szentelve néked a dal.

Kersék János.

A szőlő és bor a legrégibb időben.

Noé ősapánk, ki a szentírás szerint a létező emberiségnek 10-ik generációjához tartozott, — több nevezetes tulajdonai mellett egy is említettik, mint a legelső boros gazda; sőt a szentírás azt is mondja róla, hogy nemesak termelte, de nagyon szerette is a jó borocekat és különösen egy alkalommal úgy be talált szedni a jóból, hogy attól megittasulva, szőlő tánczokat járt. Kijózanodva pedig, midőn ezt neki szemére hányták, olyan familiaris perpartvart csinált, hogy ugyancsak.

Ez a legelső hely, hol a szentírásban, — helyesebben a zsidók történetében, — a szőlőről és borról említés ítetetik. — Ezután már gyakrabban fordul elő, — annyira, hogy a Kánaán termékenységének megvizsgálására küldött kémek Józsuének nem hcznak egyebet, mint egy óriási fűrt szőlőt, melyet két ember emelt a vállukon keresztül tett rudon. S úgy látszik Józsuét e fűrt szőlő meg is győzte, — mert népével be is vonult a Kánaánba.

No persze az régen volt s akkor egészen más lehetett a föld vegetációjá, mint most, — hanem azért, hogy olyan roppant nagy szőlőfűrtök teremhettek volna... — no, de a szentírás szavaiban kételkedni

a város díszére s a polgárság teljes meglegedésére minél előbb helyes megoldást nyernek; — kívánunk boldog új évet!

A nők és a munka.

Bizonyos tekintetben meglehetősen elmentés fogalmak: a nő és a munka.

Társadalmunk bizonyos osztályaiban legalább a nők vajmi keveset törődnek a munkával. De ez osztályokban jobbra a férfiak is csak ép úgy idegenkednek a munkától, mint a nők.

Maga a természet elég világosan megszabja ugyan a nő hatáskörét és megszabja munkája körét is, de az ember igen sokszor eltér a természet rendelkezéseitől s a mi modern társadalmunk igen sok tekintetben homlokegyenest ellenkezik a természeteséggel.

A természet a nőt világosan a gyermeknevelés s a háztartás munkájára teremtette, de a társadalom hány nőtől tagadja meg a gyermeknevelés és háztartás munkájának lehetőségét?

Csak hogy viszont számos nőnek megvan adva e lehetőség s még sem végezi azt a munkát, a melyre rendeltetve van s a melyet nála jobban senki sem végezhet el. És ezek a nők éppen a magasabb, a műveltebb körökhöz tartoznak.

Bármennyire óhajunk is hizelegni nőinknek, kénytelenek vagyunk róluk bevallani, hogy legnagyobb részük az édes semmittevés munkáját végzi. Mert, az öltözködést, látogatók fogadását, látogatások tevéését, színházba járást, zongorázást, olvasást és vásárlást, — munkának csak nem tekinthetjük.

A statisztikai tudomány még hazánkban sokkal fiatalabb, sem hogy minden kérdésre szolgálhatna adatokkal s így a magyar nők munkásságát sem ítélnék meg hiteles statisztikai adatok alapján, de meg vagyunk győződve, hogyha valaha elkészülnek azok az adatok, nem fogják viszonyainkat valami rózsás színben feltüntetni.

Nálunk a nők munkaköre nagyon szűk, miután a társadalom előítéletei számos munkaszakot a nők előtt hozzáférhetetlenné tesznek.

Ha a külföldi állapotokat a magyarországgal összehasonlítjuk, úgy találjuk, hogy a barbárnak hirdetett Oroszország is bizonyos tekintetben előbbre haladt már, mint mi.

Oroszországban, Németországban s

Franciaországban számos oly munkakör nyitva áll a nők előtt, melyek még nálunk elzárva. S Anglia és Amerika utolérhetetlen magasságban állanak fölöttünk.

Amerika bizonyos mértékben talán túl is ment már e tekintetben azon a határon, a meddig a nők természetes munkaköre terjedhet; de Anglia megtartotta e határokat s ezért talán nem lesz érdektelen kissé részletesebben ismertetni az angol nők munkaarányait.

Angliában a megéhitésnek éppen 349 módja van s ezek közül csupán 70 életpálya van teljesen elzárva a nők előtt. Ez adatból is látható tehát, hogy Angliában a nők és férfiak egyenjogúsításából nem sok hiányzik már.

Anglia és Wales 17.637.164 nője közül mintegy 10 millió a legutóbbi népszámlálásnál semmiféle foglalkozást sem vallott be. De ha e 10 millióból $3\frac{1}{2}$ milliót levonunk, mint 15 éven alóli leánykát, aztán levonunk $4\frac{1}{2}$ milliót, mint férfias nőt, akkor csak két millió 15 éven felüli hajadon nő marad foglalkozás nélkül Angliában.

Hogy különben Angliában aránylag mégis így sok nő áll munka nélkül, annak legfőbb magyarázatául szolgál az az általános jólét, melynek az egész ország örvend. A munkás nők legnagyobb része Angliában nemének megfelelő munkát végez s csak kis arány foglalkozik férfias munkával.

Igy női bankár csak öt van, szobrász 16, lókupez 5, marhakereskedő 25.

Az irodalommal mind inkább több nő foglalkozik Angliában s már a hírlapirodalom szegletében is sok nő van. Így 1871-ben még egyetlen hírlapi reporter sem volt a nők közt, 1881-ben már 15 volt s ez szám azóta csak szaporodott. Míg tulajdonképeni író nő Angliában jelenleg 143 van.

A betegápolás a nők egyik speciális foglalkozása s Angliában a kórházak betegápolónői, több ezerrel fölülmulják a férfi ápolókat; míg női orvos 40—50 van Angliában.

A tanítói pályán és a színpadon is túlsúlyban vannak a nők. Míg ugyanis 47836 férfi foglalkozik oktatással, addig 124.000 tanítónő van s 2197 színésznő 2368 színész nő társával.

A dolgozó angol nők legnagyobb része mégis háztartási dolgokkal foglalkozik, a mi kitünik abból az adatból, hogy 1 millió 230 ezer 406 női eselőd van Angliában és ezeknek fele 20 éven alul van. Angliában ugyanis a kissé művelt és vagyonos családoknál is az asszony eselődét tart s így annyi eselődre van szükség, hogy Anglia maga nem

Hogyha tehát azt mondjuk, hogy a mi nomád őseink Ázsiában nem ismerték a bort, az egész természetesnek fog föltűnni, mert baromtenyésztésből, vadászatból, halászatból élve, — helyhez kötve nem voltak, így szőlőt nem is művelhettek.

Ha pedig kíváncsiak t. olvasóim megtudni, hogy a mi őseink mit tettek, ha egy jó, görbe napot akartak csinálni, — azt is megmondom: savanyítottak lótejet, melyet úgy tudtak elkészíteni, hogy annak — ha lelkesítő nem is, — de legalább bódító hatása volt s e mellett mulattak.

Ha őseink nem ittak bort, annál szívesebben megiszszuk mi, dicső unokák. És valljuk meg az igazat, hogy okosan is tesszük; mert hát mi a miénk, nem az-e, a mit lenyelünk?

Mészáros Károly.

Az utolsó hüberur.

— Írta: Lipóczy Ádám. —

Az este kissé feszülten váltakoztak el. A mérnök a harmadik szobában sokáig hallgatta, hogy jár föl s alá izgatottan az öreg Etre Tamás álmatlanul.

S a megrémült vén, nemes ur le sem tudta hunyni szemét egész éjen át. A tépelődés, virasztás egészen összegyűrte pergament szín arczoborát.

Csak reggel felé nyomta el egy kis időre a kimerültség.

Mikor eltörölvén, bágyadtan fölserkent, a mérnök már visszafelé jött a mezőről.

— No, bátya, jó reggelt. Én már körülnéztem egy kicsinyt. Nézzé csak, mit hozta a?

A zsebkendőjébe kötve egy maroknyi fekete agyagföld volt, egy-egy megcsillanó, fekete szén szemecskével.

— Nyomon vagyok bátya; hát maga meggondolta-e már a dolgot?

A mérnök a biztos siker örömeiben

is tud eleget termelni s évről-évre szaporodnak az idegen nevezetiségű, különösen a német és svéd nöcselédék.

A nők nagy kontingense foglalkozik ruhavarrással is, szám szerint 356.000 nő.

G. Á.

Barsvármegye törvényhatósági bizottsági tagjai az 1890-ik évre.

a) Választottak, kik 1892. végével lépnek ki.

Báthy Gyula, Bottka Győző dr., Gaál Viktor, Gergelyi Rezső, Hajniss Jusztin, Kondé János, Kulini Imre, Kuliszeky Ernő, Mailáth István ifj., Mittelmann János, Rakovszky István, Staud Lajos dr., Várady Antal, Závodszyk Ödön, Adamek Alajos, Chrasztek Mihály, Csányi B. Ádám, Czeizel László, Gombossy Ferencz, Kachelmann Károly, Karvas Győző, Kiss Mihály dr., Lesényi Ferenc, Máriássy István, Mihályfi Mihály, Székely György, Weisz Alajos, Ámon Ede dr., Belházy Imre, Burda Imre, Chabada József, Frank Ferencz, Czirok János, Hoffmann Ferencz, Juhász Mátyás Juhász Pál, Konkoly Kulesár János, Kónya József, Kovács István, Kovács Sebestyén Lajos, Kruplanicz Sándor, Lakner László, Leidenfrost László ifj., Leidenfrost Tivadár, Leyrer Károly, Mácsay Lukács, Mocsy Lajos, Nyáry János, Ordódy Endre, Szeszták János, Simon András, Sisák Gusztáv, Szilvás István, Varannay Lajos, Vida János, Bogisich Agoston, Hrivnyák György, Paulik Samu, Schifferdecker Ferencz, Simonyi Elemér, Skorpió Ede, Gajdosik Ráfael, Petyko Elek, Dióssy József, Jankovics János, Mayerhuber Ferencz, Nécese Mihály dr., Raschmann Tamás, Tréger Samu.

b) Választottak, kik 1895. végével lépnek ki.

Baliga József, Bottka Ödön, Kabina Endre, Kalits József, Keglevich Imre gróf, Lányi Benedek dr., Morvay György, Oswald Lajos, Pető Bertalan, Perl Ignác, Rajczy János, Rajczy Rezső, Ruffy Pál dr., Truszka Károly, Bergs Róbert, Gáspár Béla, Gonda Péter dr., Havran János, Kabina József, Mácsay Károly, Rakovszky Mátyás, Römer Róbert, Tomesányi Gyula, Tóth Arthur, Truszka Antal, Wetzler István, Zipszer Lajos, Backmann Gyula, Bethlenfalvy György, Palkovics Emil, Schindler József, Schröder Károly, Benkovics János, Both József, Csekey András, Csekey Flóris, Csery János, Gyenes József, Harsa István, Hönligh László, Huberth Vilmos, Juhász László, Konkoly Sándor, Kucs András, Kudlik Géza, Lócsay Imre, Nagy Imre, Póka Máté, Polyák Bonaventura, Pósa Béla, Salga András, Spuller Gyula, Steyrer Károly, Szakmáry Endre, Szedlacek János, Brach Ferencz dr., Hladny János dr., Hyross János, Kosztolányi Zsigmond, Ocsoszy Antal, Takács Kálmán, Baumann Samu, Volánszky Ferencz, Dióssy István, Lulicsek Izidor, Mészéna Lajos, Nemlaha Gyula, Pelczér Lipót, Szabó László.

tréfalokozott. De az öreg ur fölháborodottan lökte el magától a kincses földet, hiszen az hozta rá ezt az egész bajt.

— Meggondoltam. Hallja az ur, én nem engedem meg, hogy bárki is turkáljon egy talpalatnyi földemen is. Nemes embert ősi, igaz birtokában háborgatni a királynak sincs jussa.

A vén nemes egészen kiegyenesült beszéd közben. Szava úgy harsogott, mint a leroskadó mult végű védekezése a rátipró, diadalmas jelen ellen.

A mérnök nevetve csóválta meg a fejét.

— Régen volt az bácsi. Másként áll most a világ. Aztán meg az se olyan tiszta sor, hogy kié is hát voltaképen az a híres föld?

Az ősi jogai legítimitásában való kételkedés villámmódra lesújtotta az öreg urat.

A lábai elkezdtek reszketni, mint a szélütötté. A mérnök pedig még meg is forgatta a szívében a halálos kést.

— Mert tudja bátya, hát az úgy van, hogy itt az urasági és a volt jobbágyi birtokok még nincsenek elkülönítve! Ha egyszer megtörténik a tagosítás, pedig egyszer meg kell történnie s gondom lesz rá, hogy ne soká késsék: ki tudná előre megmondani, az uraságnak jut-e az a drága föld? Azért mondom, bátya, egyezünk.

Ez már sok volt a megrémült kedélyű öreg urnak. A haragtól elkékülten sikoltott a zsinóros, öreg hajdura:

— Márton, fogass be ennek az urnak. Aztán elfuladva hörögte:

— Ezt nemes ember nem tette volna. Az urban nincs egy csöpp az Etre-vérből.

A mérnök egészen nyugodtan nézte a vén sas ártalmatlan dühöngését. Szivarra gyújtott s intett a fiakkerosnak, hogy csak

Az 1886. évi XXI. t. cz. 51. §-a alapján ülésel és szavazattal bírnak, habár a törvényhatóság bizottságának nem tagjai.

Balásfy József árvaszéki ülnök, Benkő Lajos dr. főorvos, Bogárn Lajos árvaszéki jegyző, Bottka Béla megyei levéltárnok, Huzóczy Lajos megyei alszámvevő, Kosztolányi Attila megyei főszámvevő, Lülely János főszolgabíró, Okolicsányi Árpád árvaszéki ülnök, Thaly István kir. államépítészeti hivatal főnöke, Ujhelyi Gusztáv megyei főpénztárnok.

Összesítés:

Aranyos-maróthi járás 63, barsz. ke.-reszti járás 31, Kőrömczbanya város 12, lévai járás 102, oszlányi járás 21, Ujbánya város 4, verebélyi járás 43. Összesen: 276 — Ebből választott 138, legtöbb adótfizető 138. A törvény értelmében szavazattal bíró tisztviselők száma 10. Főösszeg 286.

Budapest, 1889. december 27-én.

— A német színház romjai: karácsonyi hangulat; éjféli mise a fővárosban; boldog új évet. —

Vannak Budapestnek is romjai, mik bizonyos költőiséggel meredeznek az égnek, akár Rajna partján a lovagvárak vagy pedig Vágvolgyében a sziklavárak. Nem tréfa, igaz valóság; a ki betéved a német muza hazájába, gyapju-utczába, ott fogja látni mindjárt az elején a csonka falakat, mit az a mindent ellepő hórétég oly igen költőivé tesz. Hogyan jutott egy virágzó főváros közepébe egy rom? Jobbfelől díszes palota, balfelől kihalt kőhalmoz, jobbfelől élet, balfelől halál!

Egy féreg esett be egykor a fővárosba, mely nem a fákat, nem a lisztet bántotta, hanem megrontotta a vért s annak székhelyét a szívet s ez a féreg volt a német szellem. Ez a féreg aztán nőtt, gyarapodott, csinált magának tőkét s midőn már több híve volt, csináltatott a tőkéből templomot, melynek oltárán áldoztak annak a bizonyos német szellemnek s ez a templom volt a német színház.

És e nemes czélu templom bizony nem állott volna fel esztendeig sem, ha az a nép, a mely közé jutott, magyar nem lett volna. A magyar jó bolond, egy ember kedveért megtanul az egész város németül, hát mért ne tanult volna meg Budapest egy egész színház kedveért s a templom élt még virult s talán elősködött volna a világ végeig, ha meg nem haragszik a magyar géniusz s tüzes menyekövét bele nem bocsájtja.

A színház tisztára leégett. Szemtánuja voltam a jelenetnek, midőn az első pillanatok hevében ott termettek a leggyorsabb mentők: a nép; egy ember még a lépcsőkön szaladt fel a padlásra s onnan a háztetőre, kezébe vette a legelső létrán felbocsátott vizesövet s öntözni kezdett akar csak egy dühös kertész, de a lángok nyaldosni kezdték a környezetet s ő égő katalamban érezhette magát, elbódulva ejtő ki kezéből a csövet s hangosan kiabált: „ponyvát! ponyvát!”

hajtson lépést a faluba, ő majd gyalog követi.

— Isten áldja bátya! Sajnálom, ha valamivel megbántottam. Hiába, ez már manapság így van. Az erősebb megeszi a gyöngét. Gondolja meg jól ezt a dolgot, még nem késő.

De várhatott volna a kincsvadász atyafi akár az ítélet-napig is, az öreg Etre Tamás ugyan egy tekintetre sem méltatta.

Mikor kiment, becsukatta utánna a kaput s aztán roskadozva beballagott a szobájába, végig nyújtózott az alacsony kanapén s a bozontos, foltonkint molyrágta medvebőr takarót keserves, vigasztalan könyeivel áztatta meg.

Másnap az öreg Méri, a gazdasszony, aki többet merhetett, mint bárki más, nagy lelkesedéssel futott be a beteg urhoz.

— Tekintetes uram, nagy ribillió van a parasztok közt. Az a vendég ur, hogy az Isten ne feledkezzék meg róla, valami irást íratott alá majd mindegyik gazdamberrel. Hogy azt mondja, föl kell osztani a földet.

A vén sást ez a hír még egyszer életre galvanizálta.

A hajduval maga elé ezitáltatta az egész falu embernyi férfait.

Ott a tornácson még egyszer törvényt ült köztük.

— Hát mit akartok, boldogtalan emberek. Tagosítást? Hát mire az nektek. Mindenem a tietek lesz, ha meghalok, benne van a testamentumomban, tudják, látták az öreg gazdák. Hát nem győzitek bevárni azt a kevés napot, ami még nekem hátra van?

A sir felé hajló vén ingujjakkal töröltgették a szemüket az érzékenység okáért, hanem a fiatal nemzedék, amely már nem volt benne a régi jobbágy szellemben,

A német geniusz elpusztult a városból, de jött helyette egy más hivatalos vendég, mely nem a szívetek támadja meg, de az orrokat és semmiféle tüzzel el nem pusztítható, ez az orosz nátha, melyről már egy ízben szóltam.

Minden betegség, kolera dögvesz, marhamirigy, muszka vendég alakjában látogat meg bennünket, mintha már a természet maga akarna rávezetni, hogy kicserélje a mi legnagyobb ellenségünk. Az orosz nátha, nem tesz romboló hatást, csak itt-ott lép fel, ott is nem tartják a valódi nehézségét. Hanem azért minden ember panaszkodik, hogy vagy feje fejjé, vagy szédülése vannak, vagy köhögős vagy náthás, valami minden oda mutat, hogy a levegő valami betegséggel csúszkálva van telve.

De hála Istennek azért mindenki bír lábán állni s nem szakadt meg a forgalom a betegség miatt, mint a külföldi influenzás városokban, s a kedélyes karácsonyt nem zavarta meg a fekete rém, a kereskedőket, kik a karácsonyi ünnepekre számítottak, nem számították túl egyelőre nem látott ragály.

A kirakatok tömege voltak a legkülönbözőbb leleményes esecsebecsékkel, a díszes örökzöld fenyőfát fagyos kezekkel láttuk végig cipelni egész rendeltetők helyéig. És a szép karácsonyhoz oly jól illett az a fagyos idő, az a hulló hópehely, mi nélkül karácsonyt nem is tud az ember képzelni. Ez a legcsaládiasabb ünnep, mikor minden tag együtt jön; egyik figyelmesebb a másik iránt, a haragvók kibékülnek s a terített asztaltól az elfogyasztásig föl nem kel egy sem, mert ez rossz jel volna. Budapest is megtartá a jó szokásokat s alig volt látható az a fővárosi élénkség az utcákon, mindenki, aki tehetett, otthon volt, s a régi szokásként odahaza díjazták éjjeli miséig.

Talán ez az egyetlen nap, mikor a család apraja-nagyja késő éjjelig fenn virraszt. Valami esodás, vonzóerőt gyakorol az éjjeli mise az emberek kedélyére, hogy minden templom a zsufolásig megtegy. Különben a fővárosi ember csak akkor tudja, hogy ünnep van, ha megnézi a kalendáriumot. Az utcák egyformák. Más bajával senki sem törődik. Ez az éjjeli mise is kevésbé látogatott, mint a provinciális városokban.

De elmut ez is. Benne vagyunk a régi kerékvágásban. Lejár az idő homokja; egyik év a másik után repül; mire észrevesz az ember magát, már letakarják a szemfedővel. Ime alig kezdtem a bizalmas eszegetést kedves olvasóinkkal, már is utolszor találkozunk szerény lapunk hasábjain ez évben. Egy évi időt haladtok át e lap társai sorában, s nem dicsekvés, ha talán azt mondjuk, hogy becsülettel megállta helyét. Kiszöbön az új év, egy új folyam korszaka. Bucsuzunk hát el a múlttól szelíd emlékezéssel és siessünk előre az újnak. Szorítsunk kezét egymással, s temetvén az eljárt évet, köszöntsük egymást: Boldog új évet!

Fővárosi levelező.

Különfélék.

Lapunk jelen számával befejezzük IX. évfolyamunkat, előfizetést nyitunk a „Bars”

katonáskodás közt világot is látott, csak a mellett erősödött, hogy:

— Tagosítsunk, lássuk, mi a miénk.

A jövevény mérnök a gazdagodás vágyát oította be tanulatlan, durva lelkekbe, óriási fekete aranyhegyek kápráztatták el a szemüket.

A pénz előtt meghátrált a patriarchális ragaszkodás, köteles hódolat a nemes, jó öreg ur tisztes maradi szándékai iránt.

Mikor mind elkullogtak, Etre Tamás a vér haragos göggyével mormolta:

— Pénz kell a komisz parasztnak. Hát fulladjon meg tőle!

Azóta nem is látták, teljesen elzárkózott a levendula s rozmarin illatu szobákba, mint valami életmetett.

Minden esakánycsapás, mely a mérnök parancsára a bánya közzénerének fölkeresésére közt történt, az öreg Etre Tamás korhadt-élete fáját érte.

Azon a napon, melyen a kezelvölgyi jobbágyok ott táncolt, mulatott a bánya megnyitó ünnepélyen, a vén Marci a napfényes nyári délután rekkenőjében kinyitogatta az Etre-kuria öreg udvarházának minden ablakát.

A legyőzött mult a jelen diadalünnepén feküdt ravatalára.

Az öreg Etre Tamás, a kezelvölgyi utolsó hűbérur, hagyatékán máig is pörösködik a falu meg az atyafiság; mert a vén sas olyan gyermekes egyszerűséggel csinálta meg a végrendeletét is, hogy annak minden egyes pontja új meg új pör forrását képezte. (Vége.)

M. V. Martialis után.

(10. 8.)

Galla kísért vén lány, elvenni, de hogy veszem őt el: Volna olyan vén, mint a nagyanyám, örömet.

(11. 44.)

Nem tudom én, Faustus mért firkál annyi leánynak. Azt tudom, egytől sem kap levelet sohasem.

(11. 92.)

Oh Zoilus, hazudik, ki bünsőnek mondana téged, Nem, te bünső nem vagy, mert te magad vagy: a bűn.

Ceerei József.

X. évfolyamára. Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy előfizetéseik megújítása iránt e hét folytán intézkedni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel.

Helyben az előfizetések eszközésével a lap kihirdője bizatuk meg; vidéki előfizetőink részére pedig postautalványt mellékelünk.

— Az újév köszöbön fogadják kedves munkatársaink hálás köszönetünket lapunk életerejének fejlesztése körül kifejtett, nagy-rabecsült munkásságukért; s a jövőre is kérve szives támogatásukat — kedves olvasóinkkal egyetemben — fogadják a legjobb kívánatunkat!!

— A lévai kaszinó ma egy hete tartotta meg az évi rendes közgyűlését, mely egyúttal első volt az egyesület házában. Lakner László, igazgató, évi jelentésében élénken és behatóan vázolta az egyesületnek egy évi eseményeit, melyek egy erkölcsileg, mint anyagilag oly kedvezők voltak a casinora, hogy 30 éves múltjában aligha bír felmutatni ehhez hasonlót. — A tagok száma az év elején 109 volt, de évközben e szám 129-re szaporodott. A házvetel és építkezés, a meg hátralevő szobafestés s most készülő üvegfolysóval s egyéb kisebb kiadásokkal együtt 12.361 frt 75 krajczárba került az egyesületnek. — Az év folyamán tartatott egy rendkívüli köz- és 14 választmányi gyűlés. — A számadatok 1002 frt 54 kr. pénztári maradvánnyal zártak le, mely összegre nézve azt határozta a közgyűlés, hogy az takarékpénztára helyzetét, ezzel egy kívánatos tartaléktőkének alapja vettessék meg. A közgyűlés teljes megelégedéssel fogadta a jelentést és az igazgatónak az egyesület, de kivált a házvetel és építkezés körül kifejtett fáradságtalan buzgalmaért jegyzőkönyvileg jejezte ki őszinte köszönetét. — A tiszújítás a következőleg ejtetett meg: elnök: dr. Braich Ferenc; igazgató: Lakner László; aligazgató: Szólligyi Ferenc; jegyző: János Ferenc; pénztárnok: Levatic László; gondnok: Novotny Imre; könyvtárnok: Kiss Gyula; ügyész: dr. Kaszani Kálmán. — Választmányi tagok: Batizy Gusztáv, Belesák László, Czizok János, Csekey Flórián, Gyenes József, Holó Sándor, Huber Vilmos, dr. Karafiath Marius, Mácsay Lukács Maitath István, dr. Medveczky Károly, Ordódy Endre, dr. Pólya József, Svarecz György, Szabady Gyula, Szabó Lajos, Szakmáry Endre, Toth Zsigmond. — Számvizsgáló és leltári bizottság: Merkader Alajos, dr. Klein Jakab és Szakmáry Endre. — A jövő évi költségvetést 2890 frt. kiadás- és ugyanannyi bevételben állapította meg a közgyűlés.

— Egyházi kinevezés. A Hegyegri más — mint örömmel értesülünk — Alsó-Györödre Agárdy Jánost, városunk jeles fiát, ki több éven át Léván s legutóbb Budapesten, a Lipótvárosban, káplánkodott, — nevezte ki plebánossá. — Őszintén gratulálunk az új plebános urnak ezen megérdemelt kitüntetéshez!

— Az új évi gratulációk. Új év alkalmával rendesen névjegyet szokás küldeni üdvözlésképen, melyre néhány szót vagy betűt írnak a név alá. A mely névjegyre betűk vagy szavak vannak írva, ha nyílt borítékban van is, helyben 3, vidékre 5 kros póstabélyeg kell; ha kevesebb bélyeg van rajta, büntetést fizet a címzett; ha azonban semmi sincsen a névjegyre ráírva és nyílt borítékban van feladva, a kereskedelemi miniszter rendelete folytán csak 1 kros levélbélyeg kell rá. — Mindez kikerülhetetlen lenne, ha más városok példájára nálunk is általánossá válnék az új évi üdvözlések általunk már többször hangoztatott megváltása.

— Gyászír. A legmélyebb részvétellel vettük a leverő hirt, hogy Zsizsman Lajos, alsó-péli plebános, e hó 23-án, reggeli 5 órakor 64 éves korában hirtelen elhunyt. A derék lekipásztornak ravatalát szerető rokonai, paptársai és hívei őszinte fájdalommal vették körül. Temetése e hó 24-én éppen 65-ik születése napján meztel vége a vidék nagy és mély részvéte mellett. — Béke porain és áldás emlékezetén! — A lekeri esperesi kerület papsága s az összes rokonság nevében S. János nagy-sallói plebános, alesperesi a következő gyászjelentést adta ki: „A lekeri esperesi kerület papsága és az összes rokonság fájó érzelmekkel jelenti Krisztusban szeretett paptársának: főtisztelendő Zsizsman Lajos alsó-péli plebánosnak, f. hó 23. reggeli 3 órakor történt váratlan elhunytát. Temetése decz. 24-én délután 3 órakor lesz, éppen 65-iki születése napján. Az engesztelő szent mise áldozat f. hó 30. az alsó-péli templomban fog a Mindenhatónak bemutatni. E jó pap és jó honfi nagyon megérdemli, hogy imádkozzunk érte. Isten nyugtassa! Nagy-Salló, 1889. decz. 23. A kerület nevében S. János alesperesi.”

Gyarmathy Antal, városunk közbeesülésben élt polgára, e hó 26-án, 71 éves korában elhunyt. A szerető és gondos atyát vesztett család mely fájdalommal őszintén osztoznak a nagyszámú rokonok és városunk polgárai, kik a boldogultban egyik derék és munkás társuk elhunytát fáljalják. — Áldás és béke porain!

— Anyagylkos. E hó 15-én — írja levelezőnk — Nagy-Sallóban egy Kovács István nevű ember megfojtotta kötéllel édes

anyját. Éjjel kivitte a határba szánón és ott egy kutba dobta. Egy létig keresték mindenfelé, míg végre Dományi Béla jegyzőnek eszébe jutott, hogy jó lenne a kutakban is keresni. Körülbelül félmérföldre, a nagy-sarói határban, van az a mezei kut, melyben megtalálták a hullát. A csendőrök a gyanus fiut a kuthoz vezették. Lábat a hóban levő nyomokba illesztették s ez teljesen beillett. Erre a gonosztevő annyira megrémült, hogy rögtön kivallott mindent.

— A világ legnagyobb alagutja eddig Magyarországon van, még pedig Selmezbányán, hol azt 1878-ban fejezték be s alagszóvezésre szolgál. Ez az alagút 15,500 méter hosszú, tehát 1500 méterrel hosszabb, mint a mont-cenis alagút, de hogy nem lett világhírűvé, megmagyarázza, hogy csak 2.8 méter magas és 1.5 méter széles. Különben a new-yorkiak vízvezetékük számára most építenek egy olyan alagutat, mely a selmezti háromszorosan mulja majd felül hosszúság tekintetében.

— Az övodák érdekében a közoktatásiügyi miniszter kiváló fontosságú törvényjavaslatot terjeszt legkésőbb február hó végéig a képviselőház elé. A törvényjavaslat — mint a lapok írják — a kisdövodák országos szervezését célozza, kötelezőleg, a községeknél vagyoni viszonyaira felfetett alapon. A községek vagyoni viszonyai adójuk szerint levén kiszámítandók, a közoktatásiügyi miniszter már régebben elrendelte az ország összes községei által fizetett adóösszegek összeírását. Az erre vonatkozó adatok már beérkeztek a miniszterhez s mihelyt azok feldolgozása be lesz fejezve, le fog tétetni a törvényjavaslat a ház asztalára.

RÖVID HÍREK. — A Bosporuson át hidat akar építeni egy francia társaság s már engedélyt is kért a török kormánytól. — A madi kerületben az e hó 23-ára kitűzött orsz. képviselő-választás alkalmával az a ritka eset fordult elő, hogy a választók névlajstromának elvesztése miatt a választást meg nem ejthették. — Patakfalván, egy Székely-Keresztur melletti faluban, a pap 86, a tanító 80 és a harangozó 83 éves; vagyis a három székely Matuzsalem összevéve 249 esztendőit képvisel s mind a három kitűnő egészségrek ürvend. — A muszka nátha Bécsben oly mértékben terjed, hogy már az utcán járó-kelek is hirtelen megkapják, némelyek oly mértékben, hogy rögtön a kórházba kell vinni. — Agost herceg, a braziliai volt császár unokája, üldözési mániába esett s ezért ideggyógyintézetbe kellett szállítani. — Tíz év alatt Magyarországból több mint 140,000 ember vándorolt ki Amerikába. — Visi Imre, a „Nemzet” című napilap felelős szerkesztője és Budapest Józsefváros orsz. képviselője, e hó 24-én, élete 38-ik évében elhunyt Budapesten. — Sopron városa meghívta az országos tisztító-szövetséget, hogy ott tartsa meg 1891-ben közgyűlését.

APROSÁGOK.

— Rovatvezető Zuhany.

Finom anyag. Házaló (egy vendég-lében óraláncokat kínálva): Tessék, kérem, a legfinomabb és legolcsóbb óralánc! Mindig fényes marad, mint az arany! — Egy ur: Hát azután miféle anyagból van készíve? — Házaló: Miféle anyagból? Kérem, ez a legfinomabb — verseny-anyag.

Különbség: Apa; Ugy hallottam, fiam, hogy ti már a rendhagyó ígéket is tanultatok. Nos és mi különbség van a rendes és rendhagyó ígék között? — Fiu: Az, hogy a rendhagyó ígékért sokkal többször kikapunk, mint a rendesekért!

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet-nyilvánítás.

I.

Tek. dr. Kaszaniczky Kálmán ügyvéd ur 15 frtot volt szives a lévai kórházi egyesület részére hozzám küldenii; 5 frtot mint Sebo János és Lajos 6-barsii lakosoknak Leczky Péter és Mihály elleni tenyitő perükben, — 10 frtot pedig mint Bodauszky Adolf lévai lakos Wilhelm József elleni tenyitő perében — megittelt és lefizetett összegeket, mely adományt az egylet nevében köszönetet mond

Léván 1889. deczember 26.

Medveczky Sándor,

a lévai kórházi egyesület pénztárnoka.

II.

Az idén az őszi gyűjtés alkalmával a „Stefania-árvaház” javára — mint azt a gyűjtő-ív alapján velünk az árvaház felügyelőségé közi — adakoztak: Berger Adolfné 50 kr., Ehrenfeld Morné 1 frt, Soós Karolin 50 kr., Szabó Sándorné burgonya, bab, szőlő, Kern Alberiné 1 frt, Juhász Istvánné bab és burgonyát, Tóth Károlyné bab és burgonyát, Váczi Julis babot és burgonyát.

(Folyt. köv.)

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A „Képes Családi Lapok” szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap már tizenegy év óta küzd hazafias lelkesedéssel és kitartással nemzeti irodalmunk bástyáján, már tizenegy év óta lobogtatja a nemzeti művelődésnek s izlés nemesítésnek a zászlaját, s most is, a midőn Brankovics György jeles szerkesztése mellett már tizenhetedik évfolyamába lép a legelőkelőbb, a legkitűnőbb írók és írók műveivel indul — a nemzetiségüket még mindig lenyegető s hazánkat sarka rajként előzőlő német szépirodalmi lapok elleni hadjáratra. A „Képes Családi

Lapok” munkatársai: Jókai Mór, Tolnai Lajos, Mikszáth Kálmán, Dalnady Győző, Temérdek (Jeszzenszky) Dániel, Lauka Gusztáv, Brankovics György, Rudnyánszky Gyula, Pósa Lajos, Prém József, Dr. Sziklay János, Palágyi Lajos, Incezy László, Muray Károly, Mery Károly, Petri Mór, Dr. Roditzky Jenő, Benitzky Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvárdy Mica, Kuliffay Benitzky Irma, Hevesiné-Sikor Margit, Fanghly Gyujti Izabella, Gaál Karolin, Karlovsky Ida, Harmath Lujza stb. stb.

Vajjon ki cserélne fel az előkelő szellemi kamatok teremtéit a külföld műveivel! Magyar ember bizonyára nem! S a magyar nő — még kevésbé. — A „Képes Családi Lapok” az összes szépirodalmi lapok között a legelőkelőbb s legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját föléli, képei a leghevesebb festők műveit mutatják be. „Hölgyek Lapja” című dívat melléklete a legújabb divatképeket hozza, s a n.veles. az egészség, a gazdaság a kertészet s a konyka terén nincs oly kérdés, a melyet ne tárgyalna. „Regény melléklet” három-négy eredeti regényvel ajándékozza meg évenként előfizetőit. — „Zöld boríték” telve van mulattató apróságokkal s talányokkal, melyeknek megfőjtő értékes jutalmakat kapnak: — S a „Képes Családi Lapok” daczára sokoldalúságának, még is bátran kezébe adhatók a család minden rendű és kora tagjának, daczára gazdag tartalmának még is a legolcsóbb szépirodalmi képes heti lap. Előfizetési ára a „Hölgyek Lapjával” s a „Regény melléklet”-tel együtt egész évre 6 frt, — fél évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. o. é. s a kiadó hivatal (Budapestben, nagy-korona-utca 20. sz.) melyhez az előfizetések legezelszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál nem mutatványszámokkal.

„Az én újságom” című új képes gyermek lapot indított meg a Singer és Wolfner kiadócéggel. Sokan és sokszor próbálkoztak már meg nálunk azzal a nagy feladattal, hogy a gyermekvilág és serdülő ifjuság kezébe való lapot adjanak, de a czélt eddig még alig érte el valaki. A most megjelent „Az én újságom” bizonyára meg fog felelni nemcsak hívatásának. A gyermekirodalom két legváltozatosabb műve: Benczék Elek és Pósa Lajos szerkesztésében ez a két név biztosítja a lapnak tiszta nemzeti szellemet, zamatos magyarságot, nemes izlést és változatosságát. Az első szám igen díszes kiállásban, sok szép képpel illusztrálva jelent meg.

A minden vasárnap megjelenő lapot ajánljuk a szülők, tanítók és nevelők figyelmébe. Ennél kedvezőbb olvasmányt alig adhatnak a gyermekek kezébe. Előfizetési ára egy évre 4 frt, megrendelhető, Nyitrai és társaiál, Léván.

„A növények magról való tenyésztése” című kitűnő praktikus munkát adott ki Mauthner Ödön.

A mű a mag kezeleséről szól és gondozásáról a vetés előt, mi a későbbi fejlődés egyik legfő feltétele, nemkülönben a vetemény és palánta ápolásáról.

A munka megjelenését azon körülmény tette szükségessé, hogy a kitűnő gazdasz óriási elfoglaltsága mellett a hozzá érkező kérdésekre így egyetemleg adhatja meg, tapasztalatokon nyugvó, agrikultrális feleleteit.

Nyelve zamatos, népiesen magyar, kizárva belőle minden tudakosság és fölösleges, de mindamelltt teljesen kimerítő.

Ugyancsak ajánljuk gazdaközönségünk figyelmébe a fordító: kitűnően berendezett, legszebb és legnemesebb példányokat tartalmazó magkezeskedés s „kertész helyező osztályát”, hol minden állás nélküli kertész számára teljesen díjtalanul közevítették állomást.

„A növények magról való tenyésztése” finom papíron 460 oldalra terjed, díszes vaszon kötésben, aranyfémekkel, számos képpel ára éven 1 frt 90 krajczár.

Lévai piaczi árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 8 frt 20 kr., 8 frt. 60 kr. Kétszeres 6 frt 50 kr., 7 frt 20 kr. Rozs 6 frt. 80 kr. 7 frt 60 kr. Arpa 7 frt — kr. 8 frt — kr. Zab 5 frt — kr. 6 frt 50 kr. Kukorica 5 frt — kr. 5 frt 60 kr. Bab 6 frt — kr. 6 frt. 50 kr. Lencse 7 frt — 7 frt 50 kr. Köles 4 frt. — kr.

Nyilttér. *)

I.

Újévi üdvözlöt.

Fogadják ez uton ismerőseim jó barátaim az újév alkalmával legjobb szerencsekívánataimat.

N-Tapolcsány, 1889. decz. 28.

Tisztelettel

Fülp Alajos.

II.

Igen tisztelt közönség!

A mily kellemetlenül érint azon körülmény, hogy ez alkalommal a felőlem szállongó híreket valótlanoknak nyilvánítsam, ép oly kötelességemnek tartom, ezen ügy világosságra hozatalát, hogy így magamat, családomat és kiszolgáló személyzetemet a felmerült rágalmaktól megmentsem.

Azon rágalom jutott tudomásomra, mintha én ezen kedves városban, frivol, lealacsonyító és becstelen módon akarnám kenyeremet megszerezni.

Egész bátran állíthatom, hogy épen az ellenkező eset forog fenn.

Azért kérem a mélyen tisztelt közönséget, hogy győződjék meg azon becstelen, lealacsonyító hírek valótlanosságáról, melyek engem a mélységbe akartak dönteni.

Miután erről csakis becses látogatásuk által szerezhetnek meggyőződést, fölkérem a tisztelt közönséget, minél számosabb látogatásra; egyelőre is biztosítván, készséges kiszolgálásunkról, valamint kávéházam szoliditására.

Maradok a nagyérdemű közönségnek alázatos szolgálja

Kraut Jakab, kávé.

*)E rovat alatt közlötékért nem vállal felelősséget — a szerk.

1890. január 1-ével előfizetést nyitunk a
20. évfolyam. „MERCUR“ 20. évfolyam.
 hiteles sorsolási tudósítóra.
 A nagyszámú sorsolási lap közül a „Mercur“ az elismert megbízhatóságával, legközelebbesen és viiagosan szerkesztett húzásokkal fogva kiténik. — A „Mercur“ magyar-német szövegben hónaponta 2-3-szor jelenik meg, nyomban minden nagyobb és fontosabb húzás után.
 Minden előfizető ingyen kapja a „Mercur“
Sorsolási évkönyvét 1890-ik évre,
 mely teljes hátralék-kimutatás az összes 1889. december végéig kisorsolt és még be nem váltott magyar, osztrák és külföldi sorsjegyekről tartalmaz továbbá az
általános sorsolási naptárt 1890. évre.
 Mindamellett, hogy a „Mercur“ anyaga napról-napra szaporodik, a lap előfizetési ára változatlan marad és pedig
egész évre 2 frt
 bérmentes postai szétküldéssel együtt.
 Mutatványszámokat kívánatra egy egész hónapig ingyen és bérmentve küldünk.
 Előfizetéseket elfogad
A „MERCUR“ kiadóhivatala
 Budapest, V., Dorottya-utca 12.

Vendégfogadó a „szabadba“ Léván.
 Disznótörökre házhoz küldetlek.

Elsőrendű fehér asztali bor 1 lit. 14 kr.	Szegszárdi kitéző vörös palack 45 „ 85 kr.
Finom zamatu asztali bor fehér „ 16 „	Ruszi aozsu fehér „ 70 „ 1 frt.
Izabella schiller „ 20 „	Pezsgő borok:
Rizling fehér „ 30 „	Olyan nines 2 frt 10 kr.
Oportói vörös „ 30 „	Premiér Qualité 2 frt 80 kr.
Somlói valódi fehér 1 palack 45 és 85 kr.	Carte Blanche 3 frt 20 kr.

Ugyanott a legolcsóbb bevásárlási forrás a következőkben:

Kitéző minőségű saját olvasztott zsír 1 kg. 68, 1 liter 64 kr.	Elsőrendű fehér spékeli szalonna kilója 60-72
Elsőrendű füstölt tábla szalonna kilója 60-72	„ „ kenyér „ 60-72
„ „ spékeli „ 60-72	„ „ paprikás „ 60-72
„ „ kenyér „ 60-72	Pácizolt izletes sonka (füstölt) kilója 1 frt
„ fehér tábla „ 60-72	Finom párisi kalbász (parizer) 1 frt.

Valódi bortörköly pálinka literje ujevától hatvan krajczár.

Budapesti Hirlap
 Szerkesztők és laptulajdonosok: Csukási József és Rákosi Jenő.
30.000
 példány.
 Előfizetési árak: Egész évre 14 frt. Negyedévre 3 frt 50 kr.
 Félévre 7 frt. Egy hónapra 1 frt 20 kr.
 Egyes példányok kaphatók minden újságelárusítónál.
 Még december hónap kezdjük meg **Beniczkyé Bajza Lenke** legújabb két kötetes regényének közlését, melyet a népszerű író most ír a „Budapesti Hirlap“ számára. — A regény címe:
„TÜZBEN.“
 Január 1-sejével belépő új előfizetők a lapot már a karácsonyi rendkívüli számtól kezdve kapják az új regény elejével együtt.
 A „Budapesti Hirlap“ kiadóhivatala: Budapest, IV. kalap-utca 16.

„KÉPES CSALÁDI LAPOK“
 szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap.
 Felhívás a művelt magyar olvasó közönséghez!
 A „Képes Családi Lapok“ jelenleg már az ország minden vidékén, a legtöbb művelt magyar kö-zönség rendes házi barátja.
 Közkedveltségét és elterjedését az által ért el, hogy mindig hazafias irányban s úgy van szerkesztve, hogy a **serdülő leánykának** is bátran a kezébe lehet adni s e mellett az **atyák, anyák és nagyanyák** is mindig meg-felelő szórakozást és hasznos olvasmányokat találnak benne. — A „Hölgyek Lapja“ című mellékletünk, a nők hü-tanéradója s a családi élet, a házasélet, a kertészet, a konyha, házi orvos, házi állatok és a **divat** köréből megbeszélhetetlen közönségekkel kedveskedik. — A „Képes Családi Lapok“ képei a legelső művészek esztétikus közönség-letüket. — A „Képes Családi Lapok“ a lehető legjobb ízelek-ik nyújtani, s hogy hivatásának megfelelő, az legjobban bi-zonyítja immár **11 évi fennállása, mit hazánkban egyetlen hasonló irányú lap sem volt ke-pes elérni.** — Minden laphoz egy külön, könyvbe köthető **regény-melléklet** van csatolva, mely éventén 3-4 leg-jobb írónktól származó heves regényt képez.
 Előfizetési árak a „Képes Családi lapok“, „Hölgyek Lapja“, című dívatlap s „Regény“ melléklettel együtt: egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr. — Előfizetéseket (a hó bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok“ ki-adóhivatala, Budapest, V. Nagy korona-utca 20. sz.
 A „Képes Családi lapok“ heti laphoz mutatvány-számokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik szíriant — legzélszerűbben levelezőlapon — hozzá fordulnak.
 Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk.
 A „Képes Családi Lapok“ szerkesztősege és kiadóhivatala
 Budapest, V., Nagy korona utca 20. sz.

Zöld-takarmány-prések
 Blunt szabadalma mindennemű takarmány conserválására,
 azaz az édesfű, lőhere, csalamadé és répalevél takarmányok vedve és zöldjének fenntartására.
 Hogy az újkor legkimagaslóbb találmánya: a gyakorlatban **bebizonyult.**
 A mezőgazdaságnak a legnagyobb hasznót hajtja.
Bebizonyult
 ama kelendőség által, melyet velük elérünk, ugyszintén számtalan fényes elismerés, hatósági és a mezőgazdaság terén elismert tekin-télyek bizonyítványai által.
 Használati utasítások, melyek sikerre vezetnek, valamint prospectusok, elismerések és bizonyítványok ingyعا és bérmentve:
Mayfarth Ph. és társa gazdasági gépgyár **Bécs, II., Tabo- strasse 76. Frankfurt a. M. és Berlin N.**
 Egyedül javított gyárosai a folytonosan és önmaguktól működő emeltyű-nyomásra alkalmazott gépeknek. **Blunt szabadalma.**

Bérbeadó vendéglő.
 Ar-Maróthon, a „Magyar Koronához“ címzett
szálló, étterem, kávéház és kis korcsma
 kibérlésére egy ügyes hotelier kerestetik. — Ajánlatokat elfogad és felvilá-gosításokat ad
 az urad. központi iroda Ar-Maróthon.

1344. 1889. tkvi sz.
Árverési hirdetményi kivonat.
 Skarba Ferencz végrehajthatónak — **Kerlieska Antalné** sz. Pisch Zachar Mária végrehajthatást szenvedő elleni 41 frt 14 kr. tökéletesítés és jár. iránti vég-re-hajthatási ügyében.
 1. Az 1890. évi Január hó 29-ik napján d. e. 10 órakor Pila község központjában megtartandó nyilvános ár-verésen árverés alá bocsátatik az újbányai kir. járás bíróság területén levő Pila községben fekvő a piár 152. számú tjkvban A I 1-34. szám, 4148. 4103. 4107. 4109. 4110. 4111. 4113. 4114. 4118. 4121. 4126. 4127. 4128. 4129. 4133. 4134. 3137. 4138. 4146. 4147. 4149. 4165. 4166. 4169. 4170. 4.75. 4176. 4179. 4182. 4185. 4143. 4171. 4173. hrszám alatt írt fekvőségben Kerlieska Antalné szül. Pisch Zachar Mária 1/4 rész jutalékára s illetve tekintettel az 1881. LX. tez. 156. §-ára a társtulajdonosok Taliga Pál, Kerlieska Lukácsné szül. Stefale Anna, Kerlieska József, Smidale Györgyné szül. Ke lieska Teréz, Kerlieska Mihály, Kerlieska Já-nos és Stutika Poperszko Pálné szül. Kerlieska Karo-linak 1/4 rész tulajdoni jutalékára is, s így tehát a piár 152. sz. tjkvban A I 1-34. sz. a. írt egész bir-tokra 616 forinttal ezenel megállapított kikiáltási árban.
 2. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatulni fog.
 3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 61 forint 60 krajczárt, készpénzben, vagy az 1881. LX. t. ez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novem-ber hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri ren-delet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. ez. 170. §-a értelmében a bírápénznek a bíróságnál elő-leges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
 4. Vevő a megvett ingatlan birtokába az ár-ve-rés jogerőre emelkedés után lép és annak haszna azo-nal öt illeti.
 5. A tulajdonjognak vevő javára bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog hivatalból elrendelteni.

7. A meenyiben vevő az árverési feltételek bár-melyikének a kitézött időben elegendő nem tenne, az ál-tala megvett ingatlant az érdekelte felek bármelyikének kérelme következtében az 1881. LX. t. ez. 185. §-a szarint vevő veszélyére és költségére banatpénzének elvesztése mellett újabb árverés fog elrendelteni.
 Ujbányaa, 1889. szept. 17.
 A kir. bíróság, mint tlkvi hatóság.
Kozakievics,
 kir. aljbíró.

A KI NEM TUDJA,
 hogy a sok hirdetett gyógyszer közül melyik **felelne meg leginkább betegségé-nek,** az kérje azonnal levelező-lapon **Richter kiadóintézetétől** Lipcsében, a képekkel ellátott „**A Betegbarát**“ című könyvecskét. A hozzá nyomtatott hálairatok bizonyítják, hogy a mű-vecskében foglalt jó tanácsok követése által, nem csak ezren-meg-ezren elkerülték a haszontalan pénzkiadást, hanem még a **vágyva-vágyott gyógyulást** is hamar megtalálták. A könyv **ingyen** küldetik meg.

Kétszáz forint havonkénti
 biztos kereset tőke és koc-z-káztatás nélkül
 ajánlunk solid egyéneknek, kik a törvényesen engedélyezett sorsjegyek és értékpapírok el-alásával foglalkozni akarnak. — Ajánlatok
PILTZER LAJOS ÉS TÁRSA
 bankház
 Budapest, Christóftér 6. sz.

PÉNZT
 sorsjegyekre, értékpapírokra, bank, zálog-jegyekre, vidéki takarékpénztári részvé-nyekre, részletivekre, arany- és ezüst pénznemekre bármely összegig olcsón ad
L Ö R Y J.
 banküzlete
 Budapest, IV., Hatvani-utca 17.

„AZ ÉN UJSÁGOM“
 képes gyermeklap.
 Szerkesztik: **BENEDEK ELEK** és **PÓSA LAJOS**
 6-12 évesek számára.
 Előfizetési ára: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.
 Megjelenik minden szombaton.
 Az „Én Ujságom“ a címe, **Benedek Elek és Pósa Lajos** szerkesztésében 1889. december hó közepén meginduló
gyermeklapnak,
 mely 6-12 éves gyermekeknek van száava. A gyermekirodalom terén kiválóan ismert szerkesztők nevei ugyan elég biztosítékot nyújtanak a lap beltartalmára nézve, nem mulaszthatjuk el azonban megjegyezni, hogy a legkitünőbb magyar írók fogják őket támogatni dolgozataikkal.
 „Az Én Ujságom“ telve gyönyörű képekkel, komoly és vig, de mindig szívet, lelket nemesítő, tanulságos, oktatva mulattató történeteket, csapongó jó-kedvű, bohókás meséket, szebbnél szebb verseket fog tartalmazni, azonkívül min-den szám egész halmaz fejtető dolgokat, mulatságos képeket és játékokat fog hozni.
 „Az Én Ujságom“ minden héten szombaton fog megjelenni, úgy, hogy vasárnap a vidéki előfizetők is megkaphassák.
 „Az Én Ujságom“
 előfizetési ára: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt,
 oly csekély összeg, melynek alapján bizton számíthatunk a közönség legmelegebb érdeklődésére. Előfizetési pénzek küldendők legzélszerűbben postai utalványon:
„AZ ÉN UJSÁGOM“ kiadóhivatalába
 (Singer és Wolfner könyvkereskedése)
BUDAPEST, (Anárassy-ut 10. sz.)
 Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld emlitett kiadóhivatal.